

De Lettertuin

Integraal Kindcentrum

Respect-protocol

PRETTIG OMGAAN MET ELKAAR

Wij gaan correct met elkaar om.

Wij gaan prettig met elkaar om.

Ik verbeter de omgang.

22

KBS de Lettertuin 2016-2017

De Lettertuin

Integraal Kindcentrum

Inhoudsopgave

1. Inleiding	pag 2
2. Preventie	pag 3
3. Werkwijze	pag 5
4. Begeleiding	pag 8
5. Online pesten	pag 9
6. Klachtenprocedure	pag 10

1. Inleiding

KBS de Lettertuint is een school waar iedereen welkom is. Een kleinschalige school met groepen, waarin elk kind bij naam gekend is door leerkrachten, directie en andere kinderen. Een school waar ouders en leerkrachten elkaar ontmoeten, leren kennen, samenwerken en zich gewaardeerd en gesteund voelen. Een school die maatwerk biedt en recht doet aan verschillen. Wij hebben aandacht voor en bieden ruimte aan ieder kind, iedere ouder en iedere leerkracht. Wij vinden dat de ontmoeting met de ander een kans is voor je eigen ontwikkeling!

Uit het schoolplan:

School als gemeenschap

Onze school wordt gevormd door drie groepen mensen: de kinderen, hun ouders en het team van leerkrachten. Wij willen graag dat deze drie groepen een gemeenschap vormen. Elke groep heeft daarin z'n eigen rol en verantwoordelijkheid, maar door de inbreng van elke groep en de samenwerking tussen de verschillende groepen, ontstaat een hechte gemeenschap. Kenmerkend voor de gemeenschapszin, die wij nastreven, is dat iedereen zich vanuit z'n eigen positie medeverantwoordelijk voelt voor het reilen en zeilen op onze school. Dat betekent dat wij onze kinderen weerbaar willen maken voor de maatschappij van "NU". Samenwerken en samen leren staat daarbij centraal.

Op KBS de Lettertuint zien wij het als onze taak kinderen te begeleiden bij hun totale ontwikkeling. Wij willen onze leerlingen tools meegeven om op een verantwoorde wijze de juiste keuze te kunnen maken voor hun toekomst en op een respectvolle, creatieve manier zelfstandig te kunnen deelnemen in de maatschappij. Onze school wil een leefklimaat creëren, waar kinderen naast het op doen van kennis hun totale persoonlijkheid ontwikkelen, hun zelfvertrouwen opbouwen, zelfkennis verwerven, verantwoordelijkheid durven nemen, positief gedrag aanleren en respectvol leren omgaan met elkaar en andere culturen en opvattingen.

Onze kernwaarden zijn:

Pedagogisch concept

Wij werken vanuit het concept van groepsdynamisch onderwijs (GDO) van Willem Mennen. De uitgangspunten hiervan zijn gericht op:

- sociale veiligheid
- de lerende organisatie
- activerend leren
- persoonlijk leren
- kind waardig onderwijs

Onze kernwaarden daarbij zijn:

- rechtvaardig behandelen van kinderen
- ieder kind hoort bij de groep en kan samenwerken
- een prettige omgang en rijk speelgedrag

Kind waardig onderwijs is erop gericht om het persoonlijk leren van ieder kind te bevorderen. De basis daarvan is de lerende groep waarbij het activerend leren centraal staat. Een kind kan pas echt tot leren komen met behulp van de groep. De groep is naast de leerkracht de tweede 'leer-kracht' voor het kind. Hierbij leren we kinderen op een prettige manier met elkaar om te gaan. Ook leren we onze leerlingen om conflicten zelf te hanteren middels een driehoeksgesprek. De leerkracht heeft hierbij een coachende rol. Op deze manier willen we preventief werken aan een goede manier van omgaan met elkaar en pestproblematiek voorkomen. De GDO werkwijze wordt nader uitgelegd in de schoolgids en documentatie is beschikbaar op school. De Sociaal Sterke Groep is een preventieve duurzame socialiseringsaanpak. **Iedereen hoort erbij en niemand wordt buiten gesloten!**

We geloven erin dat we door deze preventieve aanpak onze leerlingen voorbereiden op de maatschappij waar zij als evenwichtige burgers aan deel kunnen nemen.

Pesten is voor ons niet acceptabel. Wij pakken pesten actief aan, ook digitaal. Onder pesten verstaan wij:

- Schelden en verbaal geweld
- Lichamelijk geweld
- Achtervolgen
- Buitensluiten
- Stelen/ vernielen
- Afpersen

Wij vinden het belangrijk dat regels en afspraken duidelijk en zichtbaar zijn voor kinderen, ouders en leerkrachten. Zo kunnen we elkaar aanspreken als er zich ongewenste situaties voordoen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen zijn wij er van overtuigd dat we alle kinderen in de gelegenheid stellen om met veel plezier naar school te gaan.

2. Preventie

2.1 methode sociaal-emotionele ontwikkeling

Het begeleiden van kinderen bij hun totale ontwikkeling vinden wij belangrijk. Onze school wil een leefklimaat creëren, waar kinderen naast het leren ook hun persoonlijkheid ontwikkelen, hun zelfvertrouwen opbouwen, zelfkennis verwerven, verantwoordelijkheid durven nemen, positief gedrag aanleren en kennis opdoen van andere culturen en opvattingen. Dit doen wij o.a. door gebruik te maken van Sociaal Sterke Groep, een van de trajecten van Groepsdynamisch Onderwijs (GDO). Sociaal Sterke Groep bestaat uit twee onderdelen, conflicthantering (het omgaan met ruzies) en socialisering (het voorkomen van ruzies). Daarnaast maken we gebruik van de methode Leefstijl.

2.1.1. gdo

Ruziemaken gebeurt. Het is niet erg, als een kind maar weet hoe het een ruzie kan oplossen. De GDO-conflicthantering leert kinderen wat ze moeten en kunnen doen bij het oplossen van een ruzie.

GDO-socialisering leert kinderen hoe ze prettig met elkaar om kunnen gaan en hoe ze ruzies kunnen voorkomen.

Elke week bespreken we in de sociokring welke dingen goed gaan en welke punten nog beter kunnen. De groep kiest een verbeterpunt waaraan gewerkt wordt. Dit is zichtbaar in elke klas op het 'verbeterbord'.

Aan de hand van de groepsthermometer evalueren we elke dag of de kinderen prettig met elkaar zijn omgegaan. De individuele thermometer wordt ingezet om het veiligheidsgevoel van kinderen te meten.

2.2 signalering en aanspreekpunt

We signaleren onprettig gedrag binnen school op verschillende manieren. Stimuleer uw kind om zelf te melden als ze op school gepest worden. Onze school staat ook open voor ouders, mochten kinderen (nog) niet durven te vertellen op school dat ze gepest worden.

Op school zijn twee conflictleerkrachten aanwezig. Deze leerkrachten zijn gespecialiseerd en opgeleid. Deze conflictleerkrachten zijn actief en preventief bezig met het creëren van een veilig klimaat. In onze school zijn dat meester Paul en juf Christa.

2.2.1 het logboekje

Tijdens de pauzes heeft een van de leerkrachten altijd 'het logboekje' bij zich. De kinderen komen een ruzie melden, als ze het niet zelf opgelost krijgen. Bij fysiek geweld zijn kinderen verplicht te komen melden. Dan volgt een gesprek tussen de kinderen en worden de namen van de kinderen in het logboekje opgeschreven. Een keer per week wordt door de conflictleerkracht het logboekje bekeken. De conflictleerkracht gaat in gesprek met kinderen die 3 keer betrokken zijn geweest bij een ruzie.

2.2.2 de individuele OK-thermometer

Twee keer per jaar vullen kinderen een individuele thermometer in. Hiermee meten wij het veiligheidsgevoel van kinderen. Het kind kan dan ook aangeven of het gepest wordt door kinderen uit de klas of door kinderen uit andere klassen. Naar aanleiding van deze gegevens kan de leerkracht met het kind in gesprek gaan, zien of de situatie veranderd of verbeterd is en – indien nodig – het kind nieuw gewenst gedrag aanbieden via GVR's, gemeenschappelijke vormen en routines. De resultaten worden ook besproken met de intern begeleider.

2.2.3 buitenschoolse ruzies

De school heeft een belangrijke rol als buitenschoolse ruzies invloed hebben op de veiligheid en het omgangsklimaat op school. De school komt op voor de sociaal zwakkere leerlingen. De kinderen mogen buitenschoolse ruzies ook komen melden bij een van de conflictleerkrachten. Er volgt dan een gesprek met de bij de ruzie betrokken kinderen. Deze incidenten worden vastgelegd in het logboek van de conflictleerkracht.

2.3. voorlichting

✓ Kinderen

Kinderen krijgen van ons aan het begin van het jaar een PowerPoint presentatie over onze regels en hoe wij daar mee omgaan (GDO).

Verder nodigen wij gastdocenten uit om gastlessen te geven over o.a. ongewenst gedrag en gebruik van sociale media.

✓ Leerkrachten

Tijdens teambijeenkomsten besteden wij aandacht aan GDO, respectvol omgaan met elkaar. Ook bespreken wij casuïstiek om van te leren.

✓ Ouders

Worden voorgelicht d.m.v. onze schoolgids, het informatieboekje "Sociaal Sterke Groep, informatie voor ouders, Prettig omgaan met elkaar", onze nieuwsbrief en op ouderavonden.

3. Werkwijze

3.1 het logboekje

Stap 1:

Het logboekje gaat elke pauze mee naar buiten. Er is een logboekje voor groep 3 tot en met 8 en een logboekje voor groep 1 en 2.

Als een leerling een ruzie meldt, dan wordt deze altijd opgeschreven in het logboekje, conform de afspraken van GDO.

Een leerling die fysiek geweld heeft toegepast krijgt daarnaast altijd een time-out (lieveheersbeestje op de speelplaats als het buiten plaatsvindt, als de ruzie tijdens lestijd plaatsvindt krijgt de leerling een time-out in of buiten de groep).

Stap 2:

De conflictleerkrachten bekijken één keer per week het logboekje en houden een overzicht bij van de ruzies. Heeft een kind 3 keer een ruzie gehad, dan wordt deze leerling uitgenodigd op gesprek bij de conflictleerkracht. Deze gesprekken vinden altijd na schooltijd plaats.

De conflictleerkracht confronteert de leerling met de ruzies en coacht de leerling door hem of haar zelf te laten bedenken en uitspreken wat hij/zij beter kan doen en hoe lang hij/zij dit gewenste gedrag gaat oefenen. De conflictleerkracht past hierbij “succesregie” toe, waardoor de kans groot is dat het kind er in slaagt het gewenste gedrag te vertonen, en daarvoor dan een compliment ontvangt.

Als een kind tijdens de oefenperiode toch weer dezelfde fout maakt, dan volgt een sanctie. Deze sanctie wordt – indien nodig – in overleg met de groepsleerkracht vastgesteld.

Ook als een kind na de oefenperiode weer 3 keer dezelfde fout maakt, volgt een sanctie.

Als een kind ook dan nog volhardt in ongewenst gedrag, volgt een sanctie na 1 overtreding.

Stap 3:

Een gesprek met de conflictleerkracht wordt vastgelegd door de leerkracht in Parnassys (ons systeem voor leerling-administratie) en – indien nodig - met ouders gecommuniceerd.

Als er straf volgt, dan wordt de straf door de leerkracht bepaald, en met ouders gecommuniceerd.

Stap 4:

Blijven kinderen na de bovenstaande stappen toch nog ruzie zoeken? Dan gaan we met ouders in gesprek. Afhankelijk van de situatie doen we dat met ouders van beide partijen afzonderlijk, waarin hen nadrukkelijk wordt gevraagd mee te werken aan het oplossen van het probleem. Een verslag (beschrijving van situatie en gemaakte afspraken) hiervan wordt vastgelegd in Parnassys.

Bij aanhoudend ruzie- of pestgedrag kan externe hulp worden ingeschakeld. In deze situatie vinden ook vervolgesprekken met ouders plaats. Naast het bespreken van de te

ondernemen interventies met de betrokken ouders, maken we ook afspraken over de beoogde resultaten.

3.2 de individuele OK-thermometer(zie bijlage)

Stap 1:

Twee keer per jaar wordt door de kinderen een individuele thermometer ingevuld. De kinderen mogen dan zelf een cijfer geven op de volgende onderdelen:

- Hoe is de sfeer in de groep?
- Hoe voelen ze zich in de groep?
- Hoe vinden ze hun juf of meester?

Daarnaast mogen ze ja of nee invullen op de vragen of er iemand in de groep is die vaak onaardig is of iemand in de school die vaak onaardig is.

Stap 2:

De leerkracht bekijkt wat de kinderen ingevuld hebben. Vervolgens gaat de leerkracht met de kinderen in gesprek die op de eerste 3 vragen lager dan een 6 hebben ingevuld. De leerkracht stelt vragen aan de leerling om erachter te komen hoe het komt dat een leerling een lage score heeft ingevuld. En wat er nodig is voor een beter cijfer.

De leerkracht gaat ook in gesprek met kinderen die 'ja' invullen op een van de vragen of er iemand vaker onaardig is geweest. Door middel van vragen te stellen komt de leerkracht erachter of het gaat om een ruzie of om pesten. De (conflict)leerkracht gaat dan vervolgens in gesprek met de 'pester'.

Stap 3:

Deze verslagen worden beknopt vastgelegd in Parnassys en gecommuniceerd met ouders. In de groepsbespreking worden ze besproken met de intern begeleider.

3.3 buitenschoolse ruzies

Stap 1:

Kinderen mogen buitenschoolse ruzies altijd melden bij een van de conflictleerkrachten. De conflictleerkracht noteert de buitenschoolse ruzies in een logboek voor buitenschoolse ruzies. Zo kunnen er snel en makkelijk conflictpatronen en ruzies worden opgespoord en besproken in het team. De conflictleerkracht gaat in gesprek met de ruziemaker en de gepeste samen.

Stap 2:

Bij aanhoudende buitenschoolse ruzies, worden ouders van de 'pester' uitgenodigd op school. Afhankelijk van de situatie volgen er gesprekken met de ouders van beide partijen

afzonderlijk, waarin hen nadrukkelijk wordt gevraagd mee te werken aan het oplossen van het probleem. Een verslag (beschrijving van situatie en gemaakte afspraken) hiervan wordt vastgelegd in Parnassys.

3.4 melding vanuit ouders

Stap 1:

Ouders stimuleren hun kind om op school een melding te maken als er sprake is van pesten. Een telefoontje naar de groepsleerkracht kan daarbij al helpen. De groepsleerkracht zal dit oppakken en met de kinderen in gesprek gaan om zo het pesten te stoppen. Er volgen ook gesprekken met de ouders van beide partijen afzonderlijk, waarin hen nadrukkelijk wordt gevraagd mee te werken aan het oplossen van het probleem.

Stap 2:

Gaat het pesten door of is de klacht niet naar tevredenheid van de ouder opgelost dan kan de ouder een melding maken bij de conflictleerkracht. Deze gaat samen met de groepsleerkracht kijken naar een passende en goede oplossing: meer gesprekken, ook met de andere partij of een externe interventie.

4. Online pesten

Veel kinderen en jongeren vinden internetten net zo gewoon als televisie kijken. 98% van de kinderen in Nederland is dan ook regelmatig te vinden op het internet. Om iets op te zoeken, om spelletjes te spelen of om met iemand te e-mailen of te chatten. Ze vinden dit meestal heel leuk om te doen.

Internetten is niet alleen leuk. Het komt regelmatig voor dat kinderen vervelende berichtjes ontvangen of zelfs gepest en bedreigd worden. Eén op de acht kinderen wordt wel eens gepest op het internet. Het gemak en de anonimiteit van internet veroorzaken vaak onder tieners ongeremder online pestgedrag dan in het werkelijke leven. Online schelden wordt vaker als een geintje gezien dan schelden in de echte wereld. Bijna een vijfde van de tieners vindt het grappig om online te pesten omdat het anoniem kan. Ook de grenzen van het taalgebruik worden verlegd: tieners durven meer via internet.

Bij online pesten wordt minder vaak ingegrepen (door ouders of leerkrachten) dan in het werkelijke leven. Hoe zorg je dat kinderen zorgeloos, veilig op internet kunnen vertoeven? Door betrokken te zijn bij wat ze doen. Geen enkele ouder stuurt zijn kinderen zomaar de straat op, de grote stad in. Je vertelt ze wat ze daar kunnen verwachten, wat leuk is en wat niet, wat wel mag en wat niet. En in het begin blijf je er een beetje bij. Hetzelfde zou eigenlijk voor internet moeten gelden.

Op school besteden wij aandacht aan media-wijsheid. Verbieden heeft namelijk geen zin. We kunnen kinderen beter leren hoe ze op een veilige manier kunnen omgaan met internet. Ook geven we voorlichting in de bovenbouw over pestgedrag via social media. Pesten via social media vormt een steeds groter probleem omdat het zich onttrekt aan de waarneming van school en ouders. Digitaal pesten is makkelijker, maar heeft verregaande consequenties voor de gepeste. Wij onderschatten daarom dit probleem niet.

Wij hebben een protocol internet & social media waarnaar we te allen tijde zullen handelen.

Meer informatie over digitaal pesten:

www.mijnpestweb.nl

www.mediaopvoeding.nl

5. Begeleiding

- * In het begin van het schooljaar bekijken en bespreken we met alle leerlingen een powerpoint presentatie over Sociaal Sterke Groep / Prettig omgaan met elkaar, onze werkwijze, onze regels en hoe we daar mee omgaan. Indien nodig of gewenst herhalen we dit. Daardoor weten alle leerlingen wat we van hen verwachten en wat de gevolgen zijn als ze daar niet aan voldoen.
- * We maken aan onze leerlingen duidelijk welk gewenst gedrag we van hen verwachten.
- * We omschrijven en benoemen dit gewenste gedrag heel concreet.
- * We leren dit gewenste gedrag aan met behulp van o.a. de sociokring, het verbeterbord en de gouden doos.
- * We verankeren dit gewenste gedrag door gebruik te maken van gemeenschappelijke vormen en routines (GVR's).
- * Met deze manier van werken activeren we de "leer-kracht" van de groep.
- * We handhaven de afspraken via 100%-regels en sancties.
- * Als sancties hanteren we lichte straf (de time-outplek) en zware straf (nablijven).
- * We zijn op zoek naar ongewenste patronen, vastzittend gedrag bij leerlingen dat zich meermalen herhaalt. Als een leerling drie keer dit ongewenste gedrag vertoont, dan spreken we van een patroon (voor leerlingen noemen we dit "ruziekettingen").
- * Een leerling met een ruzieketting wordt na schooltijd uitgenodigd voor een gesprek met de conflictbegeleider. De conflictbegeleider biedt die leerling een herkansing, die – naar het inzicht van de conflictbegeleider – haalbaar is. Dit noemen we "succesregie", met als doel het gewenste gedrag in te slijpen. Als de leerling tijdens de herkansing volhardt in het ongewenste gedragspatroon dan volgt er een sanctie. *(Zie ook blz. 5, Het logboekje, stap 2.)*

6. Klachtenprocedure

Onze school neemt pesten en klachten daarover serieus en heeft daarom twee conflictleerkrachten aangesteld binnen de school bij wie leerlingen en ouders terecht kunnen met een melding en/of een klacht over pesten of pestgedrag. Binnen onze school zijn de conflictleerkrachten:

Paul Ouwerkerk	leerkracht groep 7
Christa Kniest	intern begeleider en directeur

De groepsleerkracht informeert jaarlijks de kinderen over wie de conflictleerkrachten zijn en welke functie daarbij hoort. De groepsleerkracht stuurt kinderen door naar de conflictleerkracht of naar de schoolcontactpersoon als ze een klacht of een melding willen maken.

6.1 interne klachtenprocedure

Als er problemen zijn dan is het natuurlijk prettig dat ouders deze in eerste instantie bespreken met de groepsleerkracht of conflictleerkracht en deze problemen proberen op te lossen met de direct betrokkenen. Mocht er dan geen goede oplossing komen kan er een melding gemaakt worden bij de directie. Mocht het bespreken van deze melding geen oplossing bieden en/of is het wenselijk dat er door een onafhankelijke commissie onderzoek wordt verricht, dan kunnen de ouders een formele klacht indienen.

Iedere school heeft de verplichting een klachtenregeling te hebben. Ook binnen SKO(FV) hebben wij een klachtenregeling. In deze regeling staat de procedure vermeld, die gevolgd wordt als er een klacht is. Het betreft klachten over seksuele intimidatie, ernstige vormen van pesten, discriminatie, racisme en lichamelijk geweld. Het kunnen ook algemene klachten zijn over het klimaat in de school of over de hygiëne en/of onderwijskundige zaken.

Als u er met een leerkracht, conflictleerkracht of directie niet uitkomt, dan hebben wij binnen onze school een schoolcontactpersoon, die zorgt voor de eerste opvang van een kind/ouder met een klacht op school en eventuele begeleiding naar de vertrouwenspersonen. Dit zijn José den Dubbelden en Cora Dissen. Zij geven u voorlichting over de klachtenregeling, horen wat de klacht is, stuurt door en verwijzen u naar de juiste instantie(s).

6.2 externe klachtenprocedure

Als uw klacht is besproken op school en u niet tot een goede oplossing bent gekomen, kunt u uw klacht indienen op bestuursniveau. Deze dient u schriftelijk in bij de bestuurssecretaris van de SKOFV, Jeroen Wezenberg : jeroen.wezenberg@skofv.nl. Uw klaagschrift bevat tenminste: uw naam en adres, de naam van degene tegen wie de klacht is gericht, een omschrijving van de klacht en de feiten en omstandigheden zoals deze zich volgens u hebben voorgedaan, de datum en uw handtekening.

Klachtenregeling:

Veruit de meeste klachten over de dagelijkse gang van zaken in de school zullen in onderling overleg tussen ouders, leerlingen, personeel en schoolleiding worden afgehandeld.

Wat we als schoolteam belangrijk vinden is dat, als u vindt dat er iets mis is, dat zaken verkeerd geregeld worden, dat we ons niet aan afspraken houden, ...u deze punten met ons bespreekt.

KOM NAAR ONS TOE en bespreek het. (De juiste plek voor uw klachten is niet op het schoolplein of “ in de wandelgangen” te vinden)

Leerlingen en ouders die op- en/of aanmerkingen hebben over wat er in de groep of in de klas gebeurt, gaan daarmee naar hun eigen leerkracht. Indien ze daar onvoldoende gehoor vinden en er geen goede oplossing komt, dan kunnen ze terecht bij de directeur.

Voor op- en aanmerkingen over meer algemene schoolzaken kan men ook bij de directeur terecht.

Door klachten kunnen problemen worden gesignaleerd en opgelost. Klachten kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op begeleiding en beoordeling van de leerlingen, seksuele intimidatie, discriminerend gedrag, geweld en pesten.

U kunt deze klachten bespreken met de groepsleerkracht of directie van de school. Ook kunt u de klachten kenbaar maken bij **de contactpersonen** van de school. Hij of zij zal u verder helpen. De contactpersonen zijn opgeleid om uw klachten op een juiste wijze te behandelen en u waar nodig door te verwijzen.

Naast deze klachtenregeling heeft het bestuur voor alle aangesloten scholen een ondersteuningscontract afgesloten met het bureau Voorkoming Kindermishandeling (VKM) bij GGD Flevoland. Zij ondersteunen de school en of klagende partij bij klachten omtrent ongewenst gedrag. De contactpersoon van de school zal u desgewenst in contact brengen met de vertrouwenspersoon van het bureau VKM. Ook kunt u rechtstreeks contact opnemen met het bureau VKM.

Het bestuur van de Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland Veluwe heeft een interne klachtenregeling ingesteld. Middels de klachtenregeling kunt u als betrokkenen bezwaar aantekenen tegen gedragingen en beslissingen van het schoolbestuur, de directie of personeelsleden. Regelement interne klachtenregeling is op te vragen bij SKOFV.

De Lettertuin

Integraal Kindcentrum

Gegevens:

- **SKOFV**
Postbus 608
8200 AP Lelystad
- **Landelijke Klachtencommissie Katholiek Onderwijs**
Postbus 82324
2508 EH Den Haag

Telefoonnummer van de geschillen- en bezwarencommissies voor het katholiek onderwijs

070-3457097 (van 9.00 tot 12.00 uur)

Telefoonnummer van de Landelijke klachtencommissie voor het katholiek onderwijs

070-3925508 (van 9.00 tot 12.00 uur)

Het reglement van de Landelijke klachtencommissie is bij bovenstaande gegevens op te vragen.

- **GGD Flevoland**
Centraal postadres 1120
8200 BC Lelystad